Capelse Courant

03
21

LAAGGELETTERDHEID

Laaggeletterdheid: vaak een verborgen probleem

Pagina 2
Column wethouder Harriët Westerdijk

Laaggeletterdheid aanpakken doen we samen!

Capellenaren aan het woord

Pagina 3
In het Taalcafé leer je door te doen

Gratis (taal)cursussen in Capelle

Pagina 4
"Elkaar leren begrijpen, daar gaat het om"

"Bezig blijven met taal, dat is de essentie van taalontwikkeling"

In Nederland zijn 2,5 miljoen mensen laaggeletterd. Hiervan zijn 1,3 miljoen mensen tussen de 16 en 65 jaar. Dat staat gelijk aan zeker 1 op de 9 Nederlanders in deze leeftijdscategorie. We noemen iemand laaggeletterd als hij of zij moeite heeft met de basisvaardigheden lezen, schrijven en/of rekenen. Vaak is het beheersen van de digitale vaardigheden ook lastig.

Met een bevolking van 67.000 inwoners telt Capelle ongeveer 9000 laaggeletterden, dat is 13 %. Concreet betekent dit dat in Capelle bijna 9000 mensen moeite hebben met bijvoorbeeld het lezen van brieven, het invullen van formulieren of het maken van een digitale afspraak. Meedoen in de vrienden- of familie-app is niet vanzelfsprekend. Sommige mensen gebruiken hun medicijnen verkeerd doordat zij het etiket niet kunnen lezen. Anderen schamen zich, openen post niet en blijven thuis waardoor eenzaamheid en zelfs schulden op de loer liggen. Kortom, wanneer iemand niet goed Nederlands leest, spreekt of schrijft, is volwaardig meedoen aan de Capelse samenleving minder makkelijk met verstrekkende gevolgen.

Thuisonderwijs

Dat laaggeletterdheid grote gevolgen kan hebben werd nog eens duidelijk tijdens de lockdown in maart en december door corona. Laaggeletterde ouders die thuisonderwijs moesten geven kwamen in een benarde situatie terecht. Hoe help je je kind bij spelling of wiskunde als je daar zelf niet zo sterk in bent? Hoe weet je wat er van je kind verwacht wordt als je de uitleg van de leerkracht niet begrijpt? Hoe leg je je kind uit hoe het met een computer moet werken als je zelf niet de nodige digitale vaardigheden hebt? Het sociale isolement dat daaruit kan volgen, heeft uiteraard een grote impact op het welzijn van alle gezinsleden.

Achterstand

Taal-, reken- en digitale vaardigheden zijn de basis voor persoonlijke en sociale ontwikkeling. Er bestaat onder kinderen en jongeren een groep die ten opzichte van leeftijdsgenoten achterloopt in lees- en schrijfvaardigheden. Zij lopen risico om op te groeien tot laaggeletterde volwassenen wanneer deze achterstand niet ingehaald wordt. Veel maatschappelijke achterstanden worden tenslotte van generatie op generatie doorgegeven. Om laaggeletterdheid te voorkomen en achterstanden te verkleinen is een goede basis, met dezelfde startkansen, heel belangrijk.

In deze Capelse Courant gaan we in op wat laaggeletterdheid voor iemand betekent en welke gevolgen het heeft. Maar ook op wat u kunt doen en welk aanbod er is in Capelle. Een ervaringsdeskundige doet zijn verhaal en professionals leggen uit hoe zij laaggeletterdheid proberen te verminderen en te voorkomen.

Bij wie komt laaggeletterdheid voor?

Om maar gelijk een misverstand de wereld uit te helpen: meer dan de helft van de laaggeletterden heeft Nederlands als moedertaal – zogenoemde NT1'ers. Je kunt in bijna elke gemeente, dus ook in Capelle, bij een '(Digi-)Taalpunt' terecht met taalvragen of voor een cursus of coach, maar voor NT1'ers is die stap vaak te groot. Schaamte, angst, onzekerheid of een pestverleden kunnen iemand tegenhouden.

Mensen verbergen hun laaggeletterdheid vaak. Zo had iemand steevast een mitella in zijn auto, om te doen alsof zijn schrijfarm gebroken was. Tweederde van de Nederlanders denkt geen laaggeletterde te kennen. Terwijl bijna iedereen wel iemand kent met hooikoorts, wat minder vaak voorkomt. NT2'ers – laaggeletterden met Nederlands als tweede taal – zoeken wat makkelijker taalhulp. Tijdens het inburgeringsproces worden zij erop gewezen, en er is minder schaamte omdat het sociaal meer geaccepteerd lijkt te zijn om moeite te hebben met een tweede taal.

Capelse inzet

Laaggeletterden staan er in Capelle niet alleen voor, integendeel. Heel veel mensen zetten zich voor hen in. Dankzij die inspanningen kunnen laaggeletterde mensen blijven werken aan hun vaardigheden, zodat ze alle mogelijke kansen krijgen om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. In het volwassenenonderwijs staan lesgevers te trappelen om digitaal hard aan de geletterdheid van hun cursisten te blijven werken. De overheid, huisartsen, maatschappelijke organisaties, kerken, scholen, vrijwilligers- en sportverenigingen, iedereen kan een steentje bijdragen.

Motiveren en ondersteunen

Meer investeren en structurele aandacht voor de problemen door laaggeletterdheid zijn hard nodig: door laagdrempelige cursussen, door simpelweg te durven vragen of iemand moeite heeft met de basisvaardigheden door (Digi-)Taalpunten in de wijk te openen. Of gewoon door eenvoudiger te communiceren. Als gemeente willen we dat Capellenaren

leren beschikken over basisvaardigheden door hen te motiveren en te verleiden om de basis op orde te willen krijgen. Te ondersteunen richting de eerste stap naar (digitale) geletterdheid. Zodat mensen wel hun huis uit durven, op de pc een afspraak maken bij het Werkplein of het IJssellandziekenhuis, vol vertrouwen naar klassenavonden gaan en trots zijn op wat zij bereikt hebben.

gemeente Capelle aan den IJssel

COLUMN

“Er was eens.....”

Zo beginnen veel sprookjes. Die eerste woorden prikkelen al de nieuwsgierigheid en in het hoofd van de (jonge) luisteraar begint de fantasiewereld te leven. Voorlezen is niet alleen een moment van rust; het prikkelt de fantasie. Het wegdromen in de wereld van een sprookjesboek. Voorlezen versterkt de band tussen ouders en kinderen en daarbij vergroot het de woordenschat. Maar wat als je als ouder of verzorger moeite hebt met basisvaardigheden, als lezen, schrijven of omgaan met de computer? Als dit je niet makkelijk afgaat, dan loop je daar meerdere keren per dag tegen aan. Op de hoogte blijven van het nieuws, een mooi boek of leuk tijdschrift voor je plezier lezen. Maar ook het gebruik van je computer en smartphone vraagt wat van je leesvaardigheid. Allemaal uitdagingen als je basisvaardigheden minder zijn. Helaas zien we dat dit op allerlei terreinen verder doorwerkt. Mensen vinden moeilijker werk, armoede ligt op de loer of schulden omdat de brief van de deurwaarder niet begrepen wordt.
Hoe het is om beperkte lees- en schrijfvaardigheid te hebben, is lastig voor te stellen als je daar zelf geen moeite mee hebt. Maar ik herinner me een klein voorval waar onbekendheid met taal me voor een uitdaging stelde. Een paar jaar geleden stond ik op een station in Italië. Voldoende informatieborden en bewegwijzering aanwezig, maar ik had geen idee op welk perron ik de trein moest pakken en of deze überhaupt zou rijden. Ik begreep het niet...
Stel je voor dat je dagelijks ervaart dat je onvoldoende vaardigheden hebt op het gebied van lezen en schrijven. We zien dat mensen vaak heel bedreven worden om dat te verbergen. Zij zijn vaak meester in het voorhanden hebben van trucjes uit angst om ontdekt te worden. Daarom vind ik het belangrijk om me samen met alle taalpartners die Capelle rijk is in te zetten voor laaggeletterden om de basisvaardigheden te verbeteren. Om te zorgen dat niemand angstig hoeft te zijn geen smoes te hebben, maar dat iedereen de pen kan pakken om het formulier in te invullen of digitaal de OV-route zelf kan plannen. Elke Capellenaar moet de kans krijgen om te kunnen meedoen! Het is nooit te laat om vaardigheden te verbeteren. Het is het durven die eerste stap te zetten. Hierbij kunnen en willen wij helpen. Als u iemand kent waarvan u denkt dat hij of zij een steuntje in de rug kan gebruiken om lezen verbeteren: ook u kunt helpen! We kunnen mensen in contact brengen met elkaar die ook diezelfde stappen willen zetten: je bent hierin niet alleen. Het is toch mooi als iemand kan zeggen: “Er was eens een tijd dat ik moeite had met lezen en schrijven, maar ik heb met de goede hulp die tijd achter me gelaten!”

Harriët Westerdijk
Wethouder gemeente Capelle aan den IJssel

Laaggeletterdheid aanpakken doen we samen!

De meeste mensen die moeite hebben met lezen en schrijven vinden het lastig om er over te praten. Het kan dus handig zijn als je weet waar je op moet letten.

Signalen kunnen zijn:
- Alleen kijken naar een tekst zonder de ogen te bewegen over de tekst.
- Geen punten of komma’s gebruiken.
- Geen e-mailadres hebben.
- Moeite hebben met mobiel bankieren.
- Iemand zegt: “Dat vul ik thuis wel even in’. Of vraagt of iemand anders het even kan voorlezen of opschrijven.
- Een slecht leesbaar handschrift hebben.
- Een uur te vroeg of te laat zijn op een afspraak.
- Negatief praten over schoolervaring.
- Moeite hebben met navigatie.
- Smoesjes gebruiken als ‘bril vergeten zijn’ of ‘zere hand hebben’ als gevraagd wordt iets te lezen of te schrijven.

Wat kan ik doen?
Afhankelijk van wat je ziet, zou je voorzichtig een vraag kunnen stellen om het gesprek te starten. Bijvoorbeeld: “Ik vond het ook lastig om dit in te vullen. Is er iets waarbij ik je kan helpen?”
Of: “Vind je het lastig om brieven van de gemeente te begrijpen?”
Als je het gesprek bent aangegaan, is het belangrijk iemand te motiveren. Verwacht niet dat diegene daar meteen voor openstaat. Geef het gesprek dan meerdere kansen. Vraag wat iemand zou willen leren. Vertel iemand:
- Dat hij/zij absoluut niet de enige is.
- Dat hij/zij altijd nog kan leren.
- Dat er gratis cursussen speciaal voor volwassenen zijn. In kleine groepen of één-op-één.

Zie voor meer informatie en cursussen verderop in deze krant.

Bron: Stichting Lezen en Schrijven

Capellenaren aan het woord

In iedere editie van de Capelse Courant leggen we een stelling voor aan drie Capellenaren. Deze keer een stelling die aansluit bij het thema ‘laaggeletterdheid’.

Foto’s: Jan Kok.

“Laaggeletterdheid komt niet voor in mijn omgeving”

Newroz Guclu
Woont in de wijk Oostgaarde en is sinds 2018 voorzitter van de Capelse Jongerenraad (CJR). Newroz wil graag de stem van Capelse jongeren vertegenwoordigen en meebeslissen over onderwerpen die voor hen van belang zijn.

“Ik ben het niet eens met deze stelling. Capelle kent veel laaggeletterden die het moeilijk hebben. In mijn omgeving zie ik bijvoorbeeld dat belangrijke documenten voor ouders vertaald of uitgelegd worden door een van de kinderen. Vaak hebben deze kinderen ook niet het juiste niveau om de brieven (goed) te kunnen begrijpen. Zeker in mijn eigen wijk merk ik dat er veel hulp voor laaggeletterden beschikbaar is. Capelle staat bekend om de gastvrijheid en vriendelijkheid. Ook zie ik vaak campagnes vanuit de gemeente en externe partijen van de gemeente die zich inzetten voor dit deel van de bevolking met taallessen, leren schrijven en vaak ook computerlessen omdat tegenwoordig veel digitaal gaat. Tot slot ben ik van mening dat wij het prima doen binnen Capelle, maar dat meer hulp altijd zinvol is.”

Alida Vreden-Cyrus
Woont in de wijk Schollevaar en is medeoprichter en voormalig voorzitter van de Ondernemersvereniging ZZP Capelle. Daarnaast is zij op dit moment voorzitter van Stichting Themater.

“De afgelopen jaren probeer ik meer aandacht aan laaggeletterden te besteden, dat is dan vooral beroepsmatig. Tijdens mijn lessen aan verpleegkundigen bespreek ik hoe zij laaggeletterdheid kunnen herkennen. Bijvoorbeeld als iemand moeite heeft om een informatiefolder over de behandeling te lezen en welke ondersteuning verpleegkundigen vervolgens in gang kunnen zetten. Ik heb lang na moeten denken over deze stelling, eerlijk gezegd ben ik er dagelijks weinig mee bezig. Ik ga er al snel vanuit dat iemand mee kan komen in de maatschappij en dat er voldoende tools zijn om mee te blijven doen aan de Capelse samenleving. Dat is jammer genoeg niet het geval. Wellicht dat ik de mensen die door laaggeletterdheid niet mee kunnen doen aan de maatschappij ‘over het hoofd zie’. Ik help de mensen uit mijn netwerk die moeite hebben met het digitaal aanleveren van informatie aan de overheid. Ik merk dat veel mensen die moeite hebben om digitaal mee te doen zichzelf niet als laaggeletterd ‘bestempelen’. Hier ligt een belangrijke taak voor ons allen. Bewustwording is de eerste stap. Dat geldt niet alleen op overheidsniveau, maar ook als familielid, collega, vriend of vriendin.”

Paul van Gink
Woont in de wijk Schollevaar en is secretaris van WOP Schollevaar en de Katholieke Bond van Ouderen (KBO) Capelle aan den IJssel. Daarnaast is hij Voorzitter Cliëntenraad Gezondheidscentrum Spoorlaan.

“In mijn contacten met de wijkwinkel hoor ik vaak dat mensen door een taalachterstand ongewenst in de problemen komen. Zij moeten worden geholpen met lastige formulieren en langdurige briefwisselingen met de overheid. Toegang tot onderwijs in de Nederlandse taal moet daarom sterker worden gestimuleerd, voor zowel jeugd als ouderen in Capelle. Naar taalles kunnen gaan, moet een recht voor iedereen zijn! Dat leidt op termijn tot meer zelfredzaamheid en een volwassen maatschappij. De opkomst van de digitalisering leek snel en makkelijk, maar is voor veel inwoners een te moeilijke hindernis. Alles moet maar eventjes digitaal: van het aanvragen van een doktersbezoek tot het indienen van je belastingpapieren. Maar ook een ongelijke strijd als het daarna elektronisch aankomt op verwijten over aanvragen voor zorg en welzijn of bewijslast op financieel gebied. Mensen uit de toeslagenaffaire zijn hier een triest voorbeeld van. In dit alles kan onze gemeente nog meer inspireren en stimuleren. Verleen geld en middelen voor vrijwilligers en docenten, laat ambtenaren meer in direct contact staan met inwoners, maak leslokalen toegankelijk, geef les in gebruik van internet en vooral: maak laaggeletterdheid meer aantoonbaar én bespreekbaar. We hebben daar als buurman of buurvrouw ook een zorgplicht in.”

de Bibliotheek aan den IJssel

De Bibliotheek – voor jou!

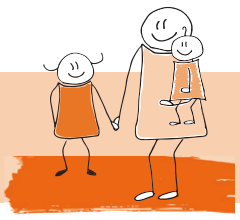

BoekStart
Baby's houden van boeken! Bij een (gratis!) lidmaatschap krijg je een koffertje met twee boekjes voorbaby's cadeau.

In de Bibliotheek
0 - 2 jaar / gratis

BoekStartcoach
Een gezellig moment voor jou en je baby. Leuke activiteiten, tips en natuurlijk baby-boekjes. Een samenwerking met het CJGKrimpen.

In de Bibliotheek Krimpen
0 - 4 jaar / gratis

Bereslim en de Voorleeshoek
Filmpjes voor kinderen waarin boeken worden voorgelezen. Op www.bereslim.nl, staan filmpjes in het Nederlands, Engels en Arabisch. Op www.voorleeshoek.nl staan filmpjes in het Nederlands en het Engels.

In de Bibliotheek en thuis
2 - 7 jaar / gratis - als je lid bent van de Bibliotheek

Voorlees-uurtje
Kinderen luisteren met hun ouders naar een leuk verhaal.

In de Bibliotheek
2 - 8 jaar / gratis

VoorleesExpress
Er komt een vrijwilliger bij jullie thuis. Jullie gaan samen voorlezen, praten en taal-spelletjes doen. Zo oefenen jullie samen met taal.

Thuis
2 - 8 jaar / €

Kinderboeken in verschillende talen
Kinderboeken in het Nederlands, maar ook in het Engels, Arabisch, Turks, Chinees en Pools. Er zijn ook boeken zonder tekst. Die kun je in elke taal (voor)lezen. Kinderen tot 18 jaar kunnen gratis boeken lenen.

In de Bibliotheek en thuis
0 - 18 jaar / gratis

Makkelijk Lezen Plein
Het Makkelijk Lezen Plein (MLP) is een leuke collectie voor kinderen tussen de 8-12 jaar die moeite hebben met lezen. Het is een speciale plek ingericht met met boeken, tijdschriften, strips en dvd's.

In de Bibliotheek
8 - 12 jaar / gratis

Zo tof is techniek
Leren programmeren, filmpjes en animaties maken, de greenscreen. Het komt allemaal aan bod bij het programma *Zo tof is techniek*.

In de Bibliotheek
8 - 12 jaar / €

Studieplekken
In de Bibliotheek zijn studie-plekken. Hier kun je rustig je huiswerk maken.

In de Bibliotheek
vanaf 12 jaar / gratis

Computers en printers
In de Bibliotheek zijn computers en printers die iedereen kan gebruiken. En er is internet.

In de Bibliotheek
Iedereen / €

www.bibliotheekaandenijssel.nl

Digi-Taalhuis
Wil jij beter Nederlands leren spreken? Kom naar het Taalcafé. Je praat met elkaar over telkens andere onderwerpen. Er zijn taalspelletjes. In de bibliotheek vind je ook boeken met makkelijke woorden en korte zinnen.

Digitaal mee blijven doen? Voor al je vragen over je computer, laptop, tablet of mobiele telefoon kun je terecht bij *Meer met de computer.*

Online / in de Bibliotheek
Volwassenen / gratis

Overheid en belastingdienst
Veel overheidszaken moeten met de computer geregeld worden, bijvoor-beeld met DigiD. Als je dat moeilijk vindt, kun je in de Bibliotheek om hulp vragen. Je kunt er ook vragen stellen over belastingformulieren.

In de Bibliotheek
Volwassenen / gratis

Inloopschool
Jezelf blijven uitdagen nieuwe dingen te leren. Belangrijk voor de toekomst. Maar hoe hou jezelf gemotiveerd en wat is voor jou de prettigste manier? We hebben een breed aanbod voor je aan workshops.

Online / in de Bibliotheek
Voor inwoners van Capelle en Krimpen aan den IJssel met een opleidingsniveau t/m MBO / gratis

© 2021 - **ZO!** Vormgeving *(geïnspireerd door Cubiss)*

In het Taalcafé leer je door te doen

Eén keer per week komen Capellenaren die de Nederlandse taal verder onder de knie willen krijgen samen in het Taalcafé. Normaal gesproken in de bibliotheek aan het Stadsplein, nu via het beeldscherm. Inge Olivier is verantwoordelijk voor de invulling van het Taalcafé. "Eigenlijk zijn we bijna alleen maar aan het praten."

Naast NT2-docent (mensen die Nederlands als tweede taal hebben) is Inge Olivier ook als coördinator betrokken bij het Taalcafé en de leesclub bij Bibliotheek aan den IJssel. Een dag in de week komt ze met cursisten uit Capelle aan den IJssel online samen die Nederlands als tweede taal hebben: de NT2'ers. In de bibliotheek worden ook activiteiten georganiseerd voor mensen die Nederlands als moedertaal (NT1) hebben, maar moeite hebben met lezen en schrijven.

Informeel
Het Taalcafé zegt het al: het is geen digitaal klaslokaal waar men moet 'slagen' of voldoendes moet halen. Het is een informeel gezelschap met mensen van allerlei achtergronden en uit verschillende landen. In het Taalcafé gaat het over zo'n beetje alles: hobby's, een bezoek aan de huisarts, het weer, boodschappen doen, het huishouden of gezondheid.
Daarmee is het Taalcafé echt een aanvulling op het leren van Nederlands, vertelt Inge. "Wat het belangrijkste is, is dat deelnemers hun woordenschat uitbreiden en activeren. Daarom praten we ook alleen maar in het Nederlands met elkaar. Want je kan wel woorden leren, maar als je ze nooit toepast, ben je het zo weer kwijt."

Géén les
Kortom: in het Taalcafé wordt gepraat, gelachen, gevraagd en geholpen. "Het doel is: communiceren met anderen in het Nederlands. Het Taalcafé is ook dé plek om anderen te ontmoeten en leren kennen. We voeren gewoon veel gesprekken en deelnemers helpen elkaar. Eigenlijk zijn we bijna alleen maar aan het praten."

De 27-jarige Sergei Khomenko uit Rusland woont ruim een jaar in Nederland en doet ongeveer 3 maanden mee aan het Taalcafé. En met succes. Na eerdere lessen Nederlands, ook door veel films te kijken, muziek te luisteren en boeken te lezen, schuift hij graag wekelijks aan.

Fouten durven maken
"Voor mij is het Taalcafé echt een goede aanvulling. Ik praat nu Nederlands in winkels en op de markt. Ik ben niet bang om fouten te maken, dat is echt belangrijk."

Hij helpt ook zijn mede cafégangers graag, ook online. "Dat is niet ideaal, maar ik vind het leuk om anderen te helpen."

Inmiddels is Sergei zelfs lid van de Historische Vereniging Capelle. "Op deze manier ben ik én digitaal bezig én in gesprek met anderen. Verdiep je ook in de geschiedenis en cultuur. Daardoor krijg je meer respect voor Nederland en de taal, dat is belangrijk."

Gratis (taal)cursussen in Capelle

Heeft u moeite met lezen en schrijven? U bent niet de enige! In Capelle aan den IJssel vinden bijna 9000 mensen lezen, schrijven en werken op de computer moeilijk. Wilt u een recept uit een kookboek kunnen lezen? De huisarts beter begrijpen? Chatten met uw kleinkinderen? Of leren hoe u een goede sollicitatiebrief schrijft? Doe dan een (taal)cursus en/of ga op zoek naar een taalcoach!

Er zijn in Capelle veel plekken waar u een gratis cursus kunt volgen. Zo zijn er taalcursussen die leiden naar een diploma of startkwalificatie bij bijvoorbeeld het Albeda. Taalcursussen op het gebied van 'taal en gezondheid', 'taal en werk' of 'taal en ontwikkeling' worden gegeven door NLeducatie.
Stichting Taalcoaching Capelle biedt conversatielessen voor iedereen die nog niet goed Nederlands spreekt of dat wil verbeteren. Ook kunt u individueel met een vrijwillige taalcoach oefenen.

Vanwege corona is het meeste aanbod op dit moment online. Voor het actuele aanbod kunt u terecht bij het (Digi-) Taalpunt in de bibliotheek op het Stadsplein 39.
Bel tussen 10.00 uur en 16.00 uur naar 010-4503244, stuur een e-mail naar inlichtingen@bibliotheekaandenijssel.nl. Of ga voor meer informatie naar bibliotheekaandenijssel.nl/digi-taalhuis.html

Digi-Taalhuis
Het (Digi-)Taalpunt is een onderdeel van het Digi-Taalhuis. Dat is een samenwerking van de Bibliotheek aan den IJssel, Welzijn Capelle, NLeducatie, stichting Taalcoaching Capelle en de gemeente. Het is dé plek voor iedereen die aan de slag wil met basisvaardigheden: taal, lezen, digitale vaardigheden en rekenen.

Ook in mijn wijk?
Binnenkort kunt u niet alleen bij het (Digi-) Taalpunt van de bibliotheek terecht voor informatie en lessen, maar ook in het Huis van de Wijk Middelwatering en Schenkel.

Nog meer aanbod?
Organiseert u ook bijeenkomsten over basisvaardigheden? Of biedt u hulp aan mensen die moeite hebben met de Nederlandse taal? Stuur dan een e-mail naar inlichtingen@bibliotheekaandenijssel.nl. Dan kunnen zij dat verwerken in het totale aanbod en u betrekken bij de activiteiten.

Handige apps en websites
- www.steffie.nl
  Duidelijke uitleg over ingewikkelde onderwerpen, zoals de OV-chipkaart, Corona en DigiD.
- www.oefenen.nl
  Is de plek waar u zelf kunt oefenen met taal, rekenen, computer en internet.
- www.seniorweb.nl
  Leer meer over computers, tablets, smartphones en het internet.

“Elkaar leren begrijpen, daar gaat het om”

Jarenlang werkte Salima el Kebir als opbouwwerker in Rotterdam-Zuid en inmiddels is ze met haar eigen SCT Projecten (Sterk in Coaching en Trainingen) een bekend gezicht in Capelle aan den IJssel. Ze gaat via scholen naar ouders - vaak moeders - om hen te helpen. Eigenlijk op ieder vlak. Haar doel: zelfvertrouwen geven en daardoor de band met hun kinderen en de school versterken.

Het klinkt niet als een eenvoudige taak. Toch doet Salima al jaren niets anders op Capelse scholen. Een eenvoudige naam voor haar missie is er niet. “Waar het op neerkomt, is dat we elkaar helpen te begrijpen. Wat hebben ouders nodig om zichzelf te kunnen helpen, zodat ze er voor hun kinderen kunnen zijn?”

RUGZAK

Salima komt veel ouders, voornamelijk moeders, tegen die de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn. En dan hebben ze vaak ook nog een pittige rugzak, gevuld met bijvoorbeeld oorlog, zorgen en vluchten.
Een voorbeeld: een kind van een moeder maakt zijn huiswerk niet. “Wij gaan dan met de ouder in gesprek”, legt Salima uit. Dat gaat via de school waaraan haar organisatie verbonden is. “Vaak weet een ouder helemaal niet dat er huiswerk wordt gegeven.”

GEEN ONWIL

Dat laatste is beslist geen onwil, weet ze inmiddels uit ervaring. Het is ingewikkelder dan dat. “De gezinnen waar wij mee te maken hebben wonen vaak met veel in een klein huis. Twee slaapkamers: één voor de ouders en één waar alle kinderen slapen. Zo’n kind kan zich nergens terugtrekken, vertelt niks meer en klapt dicht.”

Samen met de ouders gaat Salima op zoek naar oplossingen en leert ze ouders interesse te tonen en de tijd te nemen voor de kinderen. En voor het betreffende kind wordt gezocht naar een oplossing of een eigen plekje waar hij zich terug kan trekken. “Die momenten creëren is ontzettend belangrijk”, vervolgt ze. “De eerste tien minuten hebben kinderen zoveel te vertellen. Maak daar gebruik van, pak dat momentje.”

ZELFVERTROUWEN

Die aanpak blijkt te werken. Steeds meer ouders laten zich zien op het schoolplein of tijdens ouderavonden. Omdat ze zelfvertrouwen hebben gekregen, ook door de taal te leren en vooral rust te scheppen in een heel druk bestaan. En ondertussen zijn meer Capelse scholen gecharmeerd van haar aanpak. “We stellen geen enorme doelen op. Het gaat er echt om dat we elkaar leren begrijpen, ook ouders en kinderen zelf. Voor moeders is het belangrijk dat ze zichzelf ook helpen en doen wat ze gelukkig maakt. Als je blij bent met jezelf, ben je ook in staat je kinderen te helpen.”

“Bezig blijven met taal, dat is de essentie van taalontwikkeling”

Taal en Gezondheid, Taal en Werk en Taal en Ontwikkeling: het zijn de drie sporen waarmee cursisten van NLeducatie flinke stappen kunnen zetten richting een baan, het thuis voelen en een sociaal dagelijks leven. Ook in Capelle aan den IJssel is NLeducatie actief, dankzij een nauwe samenwerking met de gemeente.

Jeanette Kruger is projectleider namens NLeducatie, een landelijke taalaanbieder. Haar taak is om contact te onderhouden met de gemeente en docenten te ondersteunen en faciliteren.

Werkplein

Via het Capelse Werkplein worden deelnemers aangemeld. Dit zijn Capellenaren die al zijn ingeburgerd, zoals statushouders, oudkomers (mensen die langer dan 30 jaar in Nederland zijn) en arbeidsmigranten uit onder andere Oost-Europa.
NLeducatie geeft niet zomaar taallessen. Via één van de drie sporen volgen deelnemers 25 weken lang lessen. Het is dus essentieel om goed inzicht te krijgen in wat deelnemers precies nodig hebben, weet Jeanette. ”De één heeft meer aan deelname op het gebied van taal en gezondheid, terwijl de ander zo snel mogelijk aan het werk wil.”

Schijf van vijf Basisvaardigheden

Zoals gezegd: het is niet enkel woordenschat stampen in een klaslokaal. Verre van zelfs. NLeducatie hanteert een ‘schijf van vijf’ qua belangrijkste vaardigheden: lezen, schrijven en rekenen; sociaal en juridisch; digitaal; financieel en gezondheid.
In al deze categorieën speelt taal een cruciale rol. Kan iemand bijvoorbeeld een doktersafspraak maken? Snapt iemand een brief van de overheid en hoe krijgt iemand goed zicht op de bankzaken?

Samenwerken

“Het is een doorlopende leerlijn”, vervolgt Jeanette. “Maar alles begint met taal. Alle partijen en netwerken waar wij mee samenwerken, zoals Taalcoaching Capelle, de gemeente, het werkplein van Sociale Zaken, werkgevers, de bibliotheek aan den IJssel, stichting Welzijn Capelle of de stageplaats hebben daar een belangrijke rol in.”
De groepen deelnemers komen uit alle windstreken met veel verschillende achtergronden. Er is ook een groep, namelijk de kinderen en ouders, die veel hebben aan het spoor Taal en Ontwikkeling. Kruger: “Dat kan heel laagdrempelig gaan. De kinderen gaan vaak naar de basisschool en ondertussen geven wij de ouders les. Dat geeft binding en ook scholen zijn daar blij mee.”

Geduld

Ilka van Yperen is één van de docenten namens NLeducatie. Ze geeft les aan laaggeletterden in Capelle en Hoogvliet. Twee keer per week geeft ze les op de Torenhof, nu eens per week online en een keer fysiek. “In Capelle is er een groep mensen die nauwelijks kunnen lezen en schrijven. Daar moet je geduld mee hebben.”
Ilka hanteert een informele sfeer in haar lessen. “De lessen beginnen meestal met praten over van alles en nog wat. Wat iemand heeft gedaan of gekeken op televisie, bijvoorbeeld. De één spreekt beter dan de ander en ze leren zo ook weer van elkaar.”

Veilige omgeving

Met het leren lezen en schrijven is onderling veel verschil. “De een pakt het heel snel op, de ander heeft meer moeite en meer tijd nodig. Gelukkig kunnen we ook online in aparte groepjes werken. Het is een veilige omgeving en het voordeel van digitaal lesgeven is dat sommige deelnemers hulp van hun kinderen krijgen.

Bezig blijven met taal. Dat is volgens Ilka de essentie van taalontwikkeling. “Met woorden moet je actief bezig zijn. Denk nooit dat je een woord kent als je het één keer hebt gezien. Dat moet je herhalen en blijven oefenen. En voor onze deelnemers is het belangrijk dat ze niet bang moeten zijn om fouten te maken. Dat hoort erbij. Het is mijn taak om ze dat vertrouwen te geven.”

Colofon

gemeente Capelle aan den IJssel

Deze Capelse Courant is een uitgave van de gemeente Capelle aan den IJssel i.s.m. Bibliotheek aan den IJssel.

Redactie:
Afdeling BCO, unit Communicatie, woordvoering en kabinet

Fotografie:
Frank de Roo, Jan Kok, Guus Schoonewille

Contact:
Gemeente Capelle aan den IJssel
Postbus 70, 2900 AB Capelle aan den IJssel
telefoonnummer 14010
gemeente@capelleaandenijssel.nl
www.capelleaandenijssel.nl